

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/80/2017
Identifikačné číslo spisu: 6112207873
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6112207873.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., so sídlom v Prahe, Želetavská 1525/1, Česká republika, konajúcej prostredníctvom UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočky zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Šancová 1/A, IČO: 47 251 336, proti žalovanému T. G., bytom K. K., E., zastúpenému advokátskou kanceláriou VRBA & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Bratislave, Sliezska 9, IČO: 35 918 225, o náhradu pomernej časti škody v sume 4 455 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 7 Cpr 4/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. decembra 2016 sp. zn. 13 CoPr 7/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. decembra 2016 sp. zn. 13 Copr 7/2016 potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ďalej tiež „CSP“) rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 12. apríla 2016 č. k. 7 Cpr 4/2012-269, ktorým uložil žalovanému nahradiť žalobkyni pomernú časť škody v sume 4 455 € v zmysle § 186 ods. 1 Zákonníka práce, ktorú jej spôsobil porušením pracovných povinností v zmysle § 81 a § 82 Zákonníka práce tým, že neskontroloval dôkladne správnosť údajov uvedených na listine, ktorú podpisoval. Na doplnenie a v súvislosti s odvolacími námietkami uviedol, že žalovaný podpisoval listinu o kontrole či už preto, že to mal v náplni práce ako vedúci pracovník alebo preto, že z „pracovného poriadku vyplývalo“, že v prípade neprítomnosti ďalšieho pracovníka je povinný listinu o kontrole podpisovať on. Ak žalovaný dôsledne neskontroloval, čo podpisoval a v dôsledku nesprávnych údajov bola vyplatená neprimeraná suma, je prítomné zavinenie a zodpovednosť žalovaného nepochybne daná. Tvrdenie o tom, že na pracovisku boli nedostatočné pracovné podmienky (nedostatok pracovníkov a pod.) by bolo dôvodom na ustálenie spoluzavinenia zo strany zamestnávateľa (v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí nesprávne označené ako liberalizácia), od čoho by sa odvíjal aj

rozsah zodpovednosti žalovaného. V tomto smere však v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný svoje tvrdenia nezameral. V odvolacom konaní bola žalobkyňa plne úspešná a preto jej bolo priznané právo na náhradu v rozsahu 100% úspešne vynaložených nákladov (§ 255 ods. 1 CSP).

2. Proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie dňa 15. marca 2017, teda už za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ktoré odôvodnil tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Naplnenie predmetného dovolacieho dôvodu žalovaný vidí v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu, keď vyhláseniu potvrdzujúceho rozsudku predchádzalo zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, na ktorého vydanie neboli splnené zákonné podmienky (viď § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej tiež „O. s. p.“), a ktoré bolo vyhotovené bez náležitého odôvodnenia (so zrejmovou chybou o možnosti zamestnanca „liberovať sa“), ďalej nedostatočnom odôvodnením rozsudku odvolacieho (aj prvoinštančného súdu), v jeho nepredvídateľnosti a v svojvoľnom postupe odvolacieho súdu, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivé konanie. V bližších podrobnostiach žalovaný uviedol, že nemal možnosť reagovať a vyjadriť sa k dôvodom, pre ktoré bolo žalobe vyhovievané, keďže súd prvej inštancie vyhovel žalobe iba z dôvodu, že bol viazaný právnym názorom súdu druhej inštancie. Tento súd sa vo svojom potvrdzujúcom rozsudku obmedzil iba na konštatovanie, že sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožňuje. Z týchto dôvodov dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne a právne správne a nie sú dané dôvody dovolania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

6. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalovaný namieta existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou)

uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a I Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

11. Veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017 uviedol, že pojem „procesný postup“ súdu treba takto vykladať aj za účinnosti CSP.

12. Žalovaný vidí procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v tom, že vyhláseniu potvrdzujúceho rozsudku predchádzalo zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, na ktorého vydanie neboli splnené zákonné podmienky (viď § 221 ods. 1 O. s. p.) a ktoré bolo vyhotovené bez náležitého odôvodnenia, v jeho nepredvídateľnosti a v svojvoľnom postupe odvolacieho súdu a tiež v tom, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený.

13. Vo vzťahu k prvej dovolacej námietke najvyšší súd uvádza, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na názore, podľa ktorého zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu bolo možné napadnúť iba z dôvodov (procesné vady konania) relevantných v zmysle § 237 O. s. p. (viď judikát R 34/1995). Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 208/2014 uviedol, že „ak odvolací súd v niektorej veci zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 O. s. p. a vec mu vráti na ďalšie konanie napriek tomu, že pre to neboli dané procesné predpoklady a namiesto bolo iné rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 219 O. s. p. alebo § 220 O. s. p.), ide o nesprávne rozhodnutie. Takéto nesprávne rozhodnutie ale nemožno stotožňovať s procesnou vadou konania odnímajúcou účastníkovi možnosť realizovať jemu patriace procesné oprávnenia v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Toto ustanovenie totiž dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu (procedúrou prejednávania veci), nie s jeho rozhodovaním. Navyše, po vrátení veci na ďalšie konanie súd pokračuje v prejednávaní veci a účastníkom konania zostávajú zachované ich procesné oprávnenia. Otázka dopadov takéhoto nesprávneho rozhodnutia na rýchlosť a hospodárnosť konania je z pohľadu § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. irelevantná“. Podľa názoru dovolacieho súdu nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila. I keby teda (prípadne) došlo v danej veci k nesprávnosti vytýkanej žalovaným, nemalo by zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Neobstojí tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd mu zrušením rozsudku súdu prvej inštancie namiesto jeho zmeny porušil právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a právo na predvídateľnosť rozhodnutia. Predovšetkým treba uviesť, že odvolací súd mohol podľa platnej právnej úpravy do 30. júna 2016 rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť, aj keď sa navrhuje jeho zmena, a naopak (§ 212 ods. 4 O. s. p.). Bolo preto vecou súdu (a nie účastníka konania), akú formu rozhodnutia

odvolací súd v konkrétnom prípade zvolí. Ak teda odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, hoci sa navrhovala jeho zmena (č. l. 185 spisu) a v zrušujúcom uznesení vyslovil právny názor na vec, nejde o postup, ktorý bol svojvoľný, v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a v dôsledku ktorého by bol účastník vylúčený z realizácie procesných práv. Nie je pravdou, že by odvolací súd neuviedol, ktorý z dôvodov v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 O. s. p. pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie pri svojej rozhodovacej činnosti uplatnil. Na str. 8 (č. l. 238 spisu) zrušujúceho uznesenia výslovne uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie zruší podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., v zmysle ktorého súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Následne odvolací súd úvahy, z ktorých vychádzal pri svojom rozhodovaní, bližšie zdôvodnil (str. 9 uznesenia zo dňa 30. septembra 2015).

14. Otázku prípustnosti dovolania, prípustnosť ktorého dovolateľ vyvodzuje z nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, dovolací súd v praxi rieši často. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

15. Vzhľadom na odlišnosti prístupu senátov najvyššieho súdu k riešeniu otázky dopadov nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia na prípustnosť dovolania, bolo vyvolané zjednocujúce stanovisko R 2/2016, ktoré zotrvalo na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“ (teda nie zmätočnosť a v dôsledku toho nie ani prípustnosť dovolania). Právna veta tohto stanoviska znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Podľa právneho názoru veľkého senátu (viď rozhodnutie sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017) sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júnom 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba toto stanovisko považovať za aktuálne aj po uvedenom dni.

16. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinělých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru, prečo žalovaný zodpovedá žalobkyni za vzniknutú škodu (viď bod 1 rozhodnutia). Podľa presvedčenia dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku náležitosti v zmysle § 220 CSP a žalovaný neopodstatnene namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného je procesne neprípustné; vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

18. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.